

Jak wspomagać szkoły w pracy z e-podręcznikami

Już wkrótce wszystkie szkoły w Polsce będą miały możliwość korzystania z e-podręczników. Dla wielu placówek stanowi to poważne wyzwanie, które dotyka procesu uczenia (się) uczniów, a także całej organizacji pracy szkoły. W przypadku pracy z e-podręcznikami mamy do czynienia z trzema rodzajami zmian: organizacyjnymi, technologicznymi oraz wynikającymi z możliwości korzystania z interaktywnych treści. Te wpływają na, stosowane przez nauczycieli, strategie uczenia. Wprowadzanie e-podręcznika do kultury pracy szkoły jest procesem, w którym istotną rolę może odegrać biblioteka szkolna.

Biblioteka szkolna, to miejsce, gdzie uczniowie rozwijają kompetencje w zakresie wyszukiwania i krytycznej analizy informacji. Wobec intensywnie zmieniającej się rzeczywistości technologicznej, znacząco rozszerzają się ramy, w których przychodzi jej pełnić tę

rolę. Pojawienie się nowych kanałów przekazywania i gromadzenia informacji, powoduje, że biblioteka staje się centrum kompetencji edukacji medialnej. E-podręczniki już wkrótce staną się kluczowym elementem tej edukacji. Pracownicy bibliotek będą mogli wspierać nauczycieli przedmiotowych w pracy z e-podręcznikami w zakresie zarówno dostępu do treści i narzędzi, jak i rozwijaniu współpracy i komunikowania się. Ich pomoc może być nieoceniona przy wykorzystywaniu nowych technologii, organizacji procesu uczenia się w czasie lekcji oraz poza nimi, w integracji treści, metod, a także moderowaniu komunikacji między nauczycielami, uczniami i rodzicami, wymianę doświadczeń oraz prezentację dobrych praktyk.

Biblioteki szkolne w realizacji tych zadań mogą liczyć na wsparcie bibliotek pedagogicznych. Zgodnie z ostatnimi zmianami zapisów prawnych, rolą bibliotek pedago-

Liderem projektu E-podręczniki zleconego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej jest Ośrodek Edukacji Narodowej. Partnerami są Uniwersytet Wrocławski, Politechnika Łódzka, Uniwersytet Przyrodniczy, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe oraz Grupa Edukacyjna.

gicznych jest właśnie wspomaganie pracy nauczycieli bibliotekarzy szkolnych w zarządzaniu biblioteką, a także wspieraniu szkół w wykorzystywaniu narzędzi nowoczesnych technologii. Wiele z bibliotek pedagogicznych posiada bogate doświadczenie w tym zakresie i zasoby, które mogą efektywnie służyć nowym zadaniom.

E-podręczniki w każdej szkole

Jakie jest dziś naturalne środowisko komunikacyjne dzieci i młodzieży? Tu raczej nie ma żadnych wątpliwości – jest nim Internet. Żeby więc dotrzeć z edukacją w sposób najbardziej efektywny, konieczne jest szersze wykorzystanie tego naturalnego młodzieżowego środowiska. Dlatego przygotowywane obecnie e-podręczniki stanowią odpowiedź na wyzwania nowoczesnej edukacji.

E-podręczniki to środowisko uczenia się i nauczania, w którym treści generowane są w sposób dynamiczny w stosunku do potrzeb osoby uczącej się i/lub nauczającej z wykorzystaniem e-podręczników. Ich poziom merytoryczny, metodyczny, multimedialny oraz poziom dostępności skorelowane są z grupą

wiekową, potrzebami edukacyjnymi odbiorcy, stylami uczenia się oraz podstawą programową.

Platforma www.epodreczniki.pl

Całość zasobów edukacyjnych będzie dostępna na platformie internetowej znajdującej się pod adresem www.epodreczniki.pl już od pierwszego września 2015, wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego. Materiał jest podzielony na cztery główne bloki tj.: edukacja wczesnoszkolna 1-3, szkoła podstawowa 4-6, gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna. Poza zintegrowaną i w sposobie przekazu zupełnie niepodobną do innych przedmiotów edukacją wczesnoszkolną znajdziemy e-podręczniki do matematyki, informatyki, biologii, geografii, przyrody, historii, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, fizyki, zajęć komputerowych oraz edukacji dla społeczeństwa. Na platformie będzie w sumie 14 przedmiotów i 62 e-podręczniki w podziale na klasy i przedmioty. W całym procesie edukacji uczniowie i nauczyciele będą mieli do dyspozycji 5195 lekcji. Dodatkowo w środowisku znajdzie się minimum 2 500 zasobów metodycznych i dydaktycznych uzupełniających materiały zgromadzone w lekcjach. Wszystkie te zasoby, zarówno lekcje, jak i materiały dodatkowe, będą udostępnione na zasadach pełnej otwartości, czyli będą publikowane na wolnych licencjach. Obecnie na platformie są prezentowane lekcje testowe, prezentujące możliwości środowiska na wszystkich poziomach nauczania.

Zalety e-podręczników

E-podręczniki co trzeba przede wszystkim podkreślić, są całkowicie bezpłatne dla wszystkich. Można z nich korzystać zgodnie z konwencją „wiedzy na żądanie” z dowolnego miejsca o dowolnej porze 24h/7dni w tygodniu. Dostępne będą z poziomu różnych typów urządzeń kom-

putera, laptopa, tabletu, smartfona, czytnika e-booków, tablicy interaktywnej, co daje możliwość korzystania z nich w dowolnym miejscu w dowolny sposób. W pracy bieżącej będą mogły integrować się z innymi środowiskami, jak choćby dziennikami elektronicznymi, platformami e-learningowymi, blogami, stronami www etc, co pozwoli na wykorzystanie ich w dowolny sposób z uwzględnieniem dowolnych form i metod pracy z uczniem. Docelowo będą one również dostępne w wersji do wydruku w standardach PDF, ePUB, ODT. Dostępne będą nie tylko online, ale również offline (aplikacje natywne dostępne na różne systemy operacyjne Android, IOS, Windows), co umożliwi skorzystanie z e-podręczników nawet w sytuacji pojawienia się problemów w Internecie.

Są ona narzędziem pozwalającym na budowanie wiedzy oraz umiejętności uczniów poprzez zastosowanie w nich przekazu treści opartego o różnorodne formy przekazu obejmujące elementy tekstowe, graficzne, multimedialne i interaktywne. E-podręczniki pozwalają na dowolny sposób korzystania z zawartych w nich treści, jak choćby korzystanie przedmiotowe oraz multipredmiotowe, kształcenie indywidualne i pracę grupową, a także tworzenie

przez nauczycieli autorskich wersji e-podręczników.

E-podręczniki udostępnione będą na otwartej licencji Creative Commons zapewniającej korzystanie z e-podręcznika przez nauczycieli i uczniów w bezpieczny sposób bez naruszenia własności intelektualnej jak również na przetwarzanie treści zawartych w e-podręcznikach np. do tworzenia własnych autorskich wersji e-podręczników czy materiałów dydaktycznych przez nauczycieli.

Dodatkowo trwają prace nad dostosowaniem e-podręczników do standardu WCAG 2.0 na poziomie podstawowym, co pozwoli na korzystanie z e-podręczników uczniów w dysfunkcjami. Będą one również dostępne będą do wydruku z poziomu alfabetu Braille'a.

Wchodzącym w nowym roku szkolnym e-podręcznikom towarzyszy coraz więcej pytań. Jednym z najważniejszych jest to czy zastąpią one istniejące papierowe podręczniki. Oczywiście nie zastąpią tych ostatnich. Będą jednak stanowić alternatywę dla dotychczasowych wydawnictw oraz materiał wspomagający w prowadzeniu zajęć dydaktycznych. W planach przewidziany jest również ich stały rozwój i uatrakcyjnianie treści, które z czasem stanowią będą coraz pełniejsze i atrakcyjniejsze środowisko nauczania.

Zgrzyciaki w akcji!

Kształci umiejętności kluczowe pierwszego etapu edukacji, czyli czytanie, myślenie matematyczne i naukowe, mówienie i pisanie, posługiwanie się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, umiejętność uczenia się i współpracy z innymi. Realizuje cztery główne edukacje: polonistyczną, matematyczną, społeczną i przyrodniczą.

Materiał e-podręcznika został uporządkowany według naturalnego cyklu życia ludzi i przyrody. Wprowadziło to podział na cztery części odpowiadające poszczególnym po-

rom roku. Każda część podzielona jest na bloki tematyczne, a te z kolei na poszczególne tematy, które ściśle wiążą się ze światem bliskim dziecku – zmianami zachodzącymi w przyrodzie, środowiskiem rodzinnym i szkolnym, świętami, zabawą i nauką.

Story, czyli historia opowiadana w podręczniku ma charakter epizodyczny, a nie linearny. Oznacza to, że każda lekcja (odcinek) stanowi tu osobną całość i kończy się powrotem do status quo. Dzięki temu to nauczyciel i rozkład materiału, a nie rozwój story mają tu decydować o kolejności omawianych lekcji.

E-podręcznik obejmuje 495 zajęć edukacyjnych. Czas przewidziany na realizację pojedynczego zajęcia edukacyjnego to 15 minut. W e-podręczniku znajduje się 700 kart pracy, 650 ćwiczeń interaktywnych, 1000 zdjęć. Ponadto e-podręcznik zawiera kilkaset tekstów literackich, kilkadziesiąt filmów edukacyjnych, animacje i historyjki obrazkowe.

Bohaterowie e-podręcznika

Profesor Zgrzyt – typ złośliwego chochlika i genialnego, ale szalonego naukowca tworzącego mnóstwo wynalazków, którymi sieje chaos.

Eron, Anima i Figo – trójka Zgrzyciaków, która ma powstrzymać Profesora Zgrzyta. Eron – odpowiedzialny jest za edukację społeczną i przyrodniczą. To chodzący przykład łagodności, dobrego zachowania i umiłowania przyrody. Anima – odpowiedzialna za edukację matematyczną. Zna się na komputerach. Mistrzyni organizacji i pedantka. Figo – jego specjalnością jest edukacją polonistyczną. Miłośnik książek i znawca wielu przysłów. Osobowość artystyczna.

Julka i Kuba – rodzeństwo, które właśnie rozpoczyna naukę w szkole podstawowej. Najwięksi, obok prawdziwych uczniów, sprzymierzeńcy Erona, Animy i Figa. Julka – lubi przyrodę i nauki humanistyczne, Kuba – lubi nauki ścisłe i komputery.

